

5. CVIČENÍ Z MATEMATICKÝCH DOVEDNOSTÍ

Všechny kvantifikátory, jejich negace a nějaké vlastnosti

PŘÍKLAD PRVNÍ Přepište slovní tvrzení do formulí s kvantifikátory.

- a) Každé číslo z množiny A je sudé.
- b) Množina B obsahuje všechna sudá čísla.
- c) Číslo x je prvkem množiny S právě tehdy, když je sudé.
- d) Pokud množina M obsahuje všechny dělitele čísla 15, pak M obsahuje i všechny dělitele čísla 27.
- e) Množina M obsahuje právě dvě sudá a právě dvě lichá čísla.

PŘÍKLAD DRUHÝ Rozhodněte o pravdivosti následujících výroků kvantifikovaných přes celá čísla:

- a) $\forall n \exists m : n^2 < m$
- b) $\exists n \forall m : n < m^2$
- c) $\forall n \exists m : n + m = 0$
- d) $\exists n \forall m : nm = m$
- e) $\exists n \exists m : n^2 + m^2 = 5$
- f) $\exists n \exists m : n + m = 4 \wedge n - m = 2$
- g) $\forall n \forall m \exists p : p = (m + n)/2$

PŘÍKLAD TŘETÍ Negujte následující výroky.

- a) Žádný učený z nebe nespádl.
- b) Každá karta má rub i líc.
- c) Jestliže je něco tajemství, pak to všichni vědí.
- d) Pro každé reálné x existuje celé číslo k takové, že k -tá mocnina čísla x je větší než jedna.
- e) Není zde nikdo takový, kdo neumí derivovat.
- f) Libovolný student, který umí derivovat, umí také integrovat.
- g) Jestliže každý student MFF umí derivovat, alespoň jeden absolvent MFF umí integrovat.
- h) Žádný neví, kde je S2 (v budově MFF UK na Malé Straně).
- i) Existuje student nebo absolvent MFF UK, který chodil na přednášku do posluchárny S2.
- j) Každé přirozené číslo x má nějakého dělitele, který není dělitelem žádného jiného čísla než x .
- k) Každý kdo je modrý, je šmoula, a existuje šmoula, který je modrý.

PŘÍKLAD ČTVRTÝ Rozhodněte o pravdivosti a negujte:

1. $\forall x \in \mathbb{Z} \exists y \in \mathbb{Z} \forall z \in \mathbb{Z} : z > x \Rightarrow z > y$
2. $\exists y \in \mathbb{Z} \forall x \in \mathbb{Z} \forall z \in \mathbb{Z} : z > x \Rightarrow z > y$

Co kdybychom místo celých čísel kvantifikovali pouze přes přirozená čísla?

PŘÍKLAD PÁTÝ   Který z následujících dvou výroků je implikuje ten druhý?

A $\forall x \exists K > 0 : |f(x+1) - f(x)| \leq K$

B $\exists K > 0 \forall x : |f(x+1) - f(x)| \leq K$

PŘÍKLAD ŠESTÝ   „Vytýkání kvantifikátorů.“ Které z následujících dvojic výroků jsou ekvivalentní?

1. $(\forall x P(x)) \vee (\forall y Q(y))$ a $\forall x \forall y (P(x) \vee Q(y))$

2. $(\forall x P(x)) \wedge (\forall y Q(y))$ a $\forall x \forall y (P(x) \wedge Q(y))$

3. $(\forall x P(x)) \Rightarrow (\forall y Q(y))$ a $\forall x \forall y (P(x) \Rightarrow Q(y))$

4. $(\exists x P(x)) \vee (\exists y Q(y))$ a $\exists x \exists y (P(x) \vee Q(y))$

5. $(\exists x P(x)) \wedge (\exists y Q(y))$ a $\exists x \exists y (P(x) \wedge Q(y))$

6. $(\exists x P(x)) \Rightarrow (\exists y Q(y))$ a $\exists x \exists y (P(x) \Rightarrow Q(y))$